

ต้นเรื่องสามก๊ก

เรื่องสามก๊กเป็นหนังสือที่แต่งตามเหตุการณ์ตอนหนึ่งในปลายสมัยราชวงศ์  
 Han<sup>4</sup> เหตุการณ์ตอนนี้มีปรากฏอยู่ในหนังสือชุดประวัติศาสตร์ของจีนซึ่งมีชื่อว่า  
 二十四史 Erh<sup>4</sup> Shih<sup>2</sup> Szu<sup>4</sup> Shih<sup>3</sup> เป็นประวัติศาสตร์ ๒๔ ตอน ประวัติ-  
 ศาสตร์จีนชุดนี้มีวิชาการบันทึกเหตุการณ์ต่อเนื่องกันทั้ง เช่น - หนังสือประวัติศาสตร์หรือ  
 พงศาวดารโดยมาก แต่เป็นการบันทึกเรื่องราวของบุคคล หรือนัยหนึ่งเป็นเสมือน  
 ประชุมชีวประวัตินั่นเอง หนังสือประวัติศาสตร์ ๒๔ ตอนชุดนี้ แต่ละตอนประกอบด้วย  
 คุยเรื่องราวของบุคคลสำคัญ ๆ ตอนหนึ่ง ๆ แบ่งเป็นเล่ม แต่ละตอนมีจำนวน  
 เล่มไม่เท่ากัน หนังสือชุดนี้ พระเจ้า 武帝 Wu<sup>3</sup> Ti<sup>4</sup> (พ.ศ. ๔๐๒-๔๕๔) แห่ง  
 ราชวงศ์ Han<sup>4</sup> (พ.ศ. ๓๓๗-๔๕๑) โปรดให้บันทึกขึ้นเป็นครั้งแรก หลังจากนั้น เมื่อ  
 ราชวงศ์โคซันมาใช้อ่านาก็จะให้นักประวัติศาสตร์ในสมัยของตนบันทึกเหตุการณ์ของ  
 ราชวงศ์ก่อนไว้ หนังสือชุดนี้มาจบตอนสุดท้ายในสมัยพระเจ้า 乾隆 Ch'ien<sup>1</sup>  
 Lung<sup>2</sup> (พ.ศ. ๒๒๗๔-๒๓๓๔) แห่งราชวงศ์ 清 Ch'ing<sup>1</sup> (พ.ศ. ๒๑๘๗-๒๔๕๑)  
 ประวัติศาสตร์ชุดนี้มีลำดับดังนี้

๑. 史記 Shih<sup>3</sup> Chi<sup>4</sup>

司馬遷 Ssu<sup>3</sup>-ma<sup>3</sup> Ch'ien<sup>1</sup> แห่งราชวงศ์

Han<sup>4</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๓๐ บท กล่าวถึงประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยโบราณ  
 ถึงสมัย Han<sup>4</sup> (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ ไคเว็ก, ทองสิน, เลียดก๊ก,  
 และไฉอันตอนตน)

๑ Ssu<sup>1</sup> Ma<sup>3</sup> Ch'ien<sup>1</sup> (...- พ.ศ. ๔๕๓) บิดาแห่งประวัติศาสตร์จีน  
 รับราชการเป็นตำแหน่งนักประวัติศาสตร์ในสมัยพระเจ้า Wu<sup>3</sup> Ti<sup>4</sup> แห่งราชวงศ์  
 Han<sup>4</sup> (Encyclopaedia Britannica)

๒. 漢書 Han<sup>4</sup> Shu<sup>1</sup> 班固 Pan<sup>1</sup> Ku<sup>4</sup> แห่งราชวงศ์ Han<sup>4</sup> ตอนปลายเป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๒๐ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ ไชฮัน - ตอนปลาย และ ตังฮันตอนต้น)

๓. 後漢書 Hou<sup>2</sup> Han<sup>4</sup> Shu<sup>1</sup> 范曄 Fan<sup>3</sup> Huo<sup>2</sup> แห่งราชวงศ์ Sung<sup>4</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๒๐ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ ตังฮันตอนปลาย)

๔. 三國志 San<sup>1</sup> Kuo<sup>2</sup> Chih<sup>4</sup> 陳壽 Ch'en<sup>2</sup> Shou<sup>4</sup> แห่งราชวงศ์ Chin<sup>4</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๖๕ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ สามก๊ก)

๕. 晉書 Chin<sup>4</sup> Shu<sup>1</sup> 房玄齡 Fang<sup>2</sup> Hsuan<sup>2</sup> T'iao<sup>2</sup> แห่งราชวงศ์ T'ang<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๓๐ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ สามก๊กตอนปลาย ไชจิ้นและตังจิ้น)

๖. 宋書 Sung<sup>4</sup> Shu<sup>1</sup> 沈約 Shen<sup>3</sup> Yo<sup>4</sup> แห่งราชวงศ์ Liang<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๐๐ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ นำของตอนกลาง)

๗. 南齊書 Nan<sup>2</sup> Ch'i<sup>2</sup> Shu<sup>1</sup> 蕭子顯 Siao<sup>1</sup> Tzu<sup>3</sup> Hsien<sup>3</sup> แห่งราชวงศ์ Liang<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๕๕ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ นำของตอนกลาง)

๘. 梁書 Liang<sup>2</sup> Shu<sup>1</sup> 姚思廉 Yao<sup>2</sup> Szu<sup>1</sup> Lien<sup>2</sup> แห่งสมัย T'ang<sup>2</sup>

๒ Pan<sup>1</sup> Ku<sup>4</sup> (พ.ศ. ๕๗๕ - ๖๓๕) นักประวัติศาสตร์แห่งปลายสมัยราชวงศ์ Han<sup>4</sup> ได้เขียนประวัติศาสตร์สมัย Han<sup>4</sup> ต่อจากที่บิดาของตนเขียน - คางไวจันจบ ( Encyclopaedia Britannica )

เป็นผู้เขียน มีความยาว ๕๖ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ น้ำของ  
ตอนกลาง)

๙. 陳書 Ch'ên<sup>2</sup> Shu<sup>1</sup> Yao<sup>2</sup>Szü<sup>1</sup>Lien<sup>2</sup> แห่งสมัย T'ang<sup>2</sup>  
เป็นผู้เขียน มีความยาว ๓๖ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ น้ำของ  
ตอนปลาย)

๑๐. 後魏書 Hou<sup>2</sup> Wei<sup>4</sup> Shu<sup>1</sup> 魏收 Wei<sup>4</sup> Shou<sup>1</sup> แห่งสมัย 北齊  
Pei<sup>3</sup> Ch'i<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๑๔ บท

๑๑. 北齊書 Pei<sup>3</sup> Ch'i<sup>2</sup> Shu<sup>4</sup> 李百藥 Li<sup>3</sup> Pê<sup>2</sup> Yao<sup>4</sup>  
แห่งสมัย T'ang<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๕๐ บท

๑๒. 周書 Chou<sup>1</sup> Shu<sup>1</sup> 令狐德棻 Ling<sup>4</sup> Hu<sup>2</sup> Tê<sup>2</sup> Fên<sup>1</sup>  
แห่งสมัย T'ang<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๕๐ บท

๑๓. 隋書 Sui<sup>2</sup> Shu<sup>1</sup> 魏徵 Wei<sup>4</sup> Tang<sup>2</sup> แห่งสมัย T'ang<sup>2</sup>  
เป็นผู้เขียน มีความยาว ๘๕ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ  
ส่วยถึง และ เรื่อง ชุยถึง)

๑๔. 南史 Nan<sup>2</sup> Shih<sup>3</sup> 李延壽 Li<sup>3</sup> Yen<sup>2</sup> Shou<sup>4</sup> แห่งสมัย  
T'ang<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๘๐ บท

๑๕. 北史 Pei<sup>3</sup> Shih<sup>3</sup> Li<sup>3</sup> Yen<sup>2</sup> Shou<sup>4</sup> แห่งสมัย T'ang<sup>2</sup>  
เป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๐๐ บท

๑๖. 旧唐書 Chiu<sup>4</sup> T'ang<sup>2</sup> Shu<sup>1</sup> 劉昫 Liu<sup>2</sup> Hsu<sup>1</sup> แห่งสมัย  
後晉 Hou<sup>2</sup> Chin<sup>4</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๒๐๐ บท (ตรงกับชุดพงศาว-  
ดารจีนของไทย คือ ชุยถึงตอนปลาย, เสาบัก, ชวินกุก และ ซีเตงซัน)

๑๗. 新唐書 Hsin<sup>1</sup> T'ang<sup>2</sup> Shu<sup>1</sup> 歐陽修 Ou<sup>1</sup> Yang<sup>2</sup> Shiu<sup>1</sup>  
แห่งสมัย Sung<sup>4</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๒๒๕ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีน  
ของไทย คือ ไชอ้ว และ บูเช็กเทียน)

๑๘. 旧五代史 Chiu<sup>4</sup> Wu<sup>4</sup> Tai<sup>4</sup> Shih<sup>3</sup> 薛居正 Hsieh<sup>2</sup> Chu<sup>1</sup> Cheng<sup>4</sup> แห่งสมัย Sang<sup>4</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๕๒ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ หงอโตวตอนตน)

๑๙. 新五代史 Hsin<sup>1</sup> Wu<sup>4</sup> Tai<sup>4</sup> Shih<sup>3</sup> 欧<sup>1</sup> Yang<sup>2</sup> Sui<sup>1</sup> แห่งสมัย Sung<sup>4</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๗๕ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ หงอโตวตอนปลาย)

๒๐. 宋史 Sung<sup>4</sup> Shih<sup>3</sup> 托克托 To<sup>1</sup> K'o<sup>4</sup> To<sup>1</sup> แห่งสมัย Yuan<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๔๘๖ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ น้าปักของ, บวนฮวยเหลา, โหวโหวเพงไซ, เพงหน้า, เพงปัก, ซวยงัก, ซองกั้ง และ เปาเลงถุกอื่น)

๒๑. 辽史 Liao<sup>2</sup> Shih<sup>3</sup> To<sup>1</sup> K'o<sup>4</sup> To<sup>1</sup> แห่งสมัย Yuan<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๑๖ บท

๒๒. 金史 Chin<sup>1</sup> Shih<sup>3</sup> To<sup>1</sup> K'o<sup>4</sup> To<sup>1</sup> แห่งสมัย Yuan<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๑๓๕ บท

๒๓. 元史 Yuan<sup>2</sup> Shih<sup>3</sup> 宋濂 Sung<sup>4</sup> Lien<sup>2</sup> แห่งสมัย Ming<sup>2</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๒๑๐ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ งวนเฉี่ยว)

๒๔. 明史 Ming<sup>2</sup> Shih<sup>3</sup> 張廷玉 Chang<sup>1</sup> Ting<sup>2</sup> Yu<sup>2</sup> แห่งสมัย 清 Ch'ing<sup>1</sup> เป็นผู้เขียน มีความยาว ๓๓๖ บท (ตรงกับชุดพงศาวดารจีนของไทย คือ เมงเฉี่ยว, เองเลียดตวน, เองเตกอ้วกั้งหน้า, ไต้อิ่งเผ่า, เซียวอั้งเผ่า, และเนียบหน้าอีกคือ)

San<sup>1</sup> Kuo<sup>2</sup> Chih<sup>4</sup> ซึ่งเป็นตอนที่สิ้น คือ จดหมายเหตุเรื่องสามก๊ก จดหมายเหตุฉบับนี้ทั้งหมด ๖๕ บท โดยแบ่งออกเป็น 魏書 Wei<sup>4</sup> Shu<sup>1</sup> ๓๐ บท, 蜀書 Shu<sup>3</sup> Shu<sup>1</sup> ๑๕ บท และ 吳書 Wu<sup>2</sup> Shu<sup>1</sup> ๒๐ บท

魏書 Wei<sup>3</sup> Shu<sup>1</sup>

1. 武帝 (魏) Wu<sup>3</sup> Ti<sup>4</sup> (Ts'ao<sup>1</sup>)<sup>51</sup>

2. 文帝 (平) Wen<sup>2</sup> Ti<sup>4</sup> (P'ing<sup>2</sup>)

3. 明帝 (備) Ming<sup>2</sup> Ti<sup>4</sup> (Jui<sup>1</sup>)

4. 三少帝: San<sup>1</sup> Shao<sup>4</sup> Ti<sup>4</sup>;

齊王 (芳) Chi<sup>2</sup> Wang<sup>2</sup> (Fang<sup>1</sup>)

高貴鄉公 (懿) Kao<sup>1</sup> Kuei<sup>4</sup> Hsiang<sup>1</sup> Kung<sup>1</sup> (Mao<sup>2</sup>)

陳留王 (奐) Ch'ên<sup>2</sup> Liu<sup>2</sup> Wang<sup>2</sup> (Huan<sup>4</sup>)

5. 五后妃 Wu<sup>4</sup> Hou<sup>4</sup> Fei<sup>1</sup> :-

武宣卞皇后: Wu<sup>3</sup> Hsüan<sup>1</sup> Pien<sup>4</sup> Huang<sup>2</sup> Hou<sup>4</sup>

文昭甄皇后: Wên<sup>2</sup> Chao<sup>1</sup> Chên<sup>1</sup> Huang<sup>2</sup> Hou<sup>4</sup>

女德郭皇后: Wên<sup>2</sup> Tê<sup>2</sup> Kuo<sup>1</sup> Huang<sup>2</sup> Hou<sup>4</sup>

明悼毛皇后: Ming<sup>2</sup> Tao<sup>4</sup> Mao<sup>2</sup> Huang<sup>2</sup> Hou<sup>4</sup>

明帝郭皇后: Ming<sup>2</sup> Ti<sup>4</sup> Kuo<sup>1</sup> Huang<sup>2</sup> Hou<sup>4</sup>

6. 董卓 Tung<sup>3</sup> Cho<sup>2</sup> 李傕 Li<sup>3</sup> Ch'ueh<sup>4</sup> 郭汜 Kuo<sup>1</sup> Szü<sup>4</sup>

袁紹 Yuan<sup>2</sup> Shao<sup>4</sup> 子譚尚 譚 T'an<sup>2</sup> Shang<sup>4</sup>

袁術 Yuan<sup>2</sup> Shu<sup>4</sup> 劉表 Liu<sup>2</sup> Piao<sup>3</sup>

---

<sup>51</sup>ชื่อในวงเล็บ คือ ชื่อตัว

7. 呂布 Lü<sup>3</sup> Pu<sup>4</sup> 張邈 Chang<sup>1</sup> Miao<sup>3</sup>

陳登 Ch'ên<sup>2</sup> Têng<sup>1</sup> 臧洪 Tsang<sup>1</sup> Hung<sup>2</sup>

陳容 Ch'ên<sup>2</sup> Jung<sup>2</sup>

8.

公孫瓚 Kung<sup>1</sup> Sun<sup>1</sup> Tsan<sup>4</sup> 陶謙 T'ao<sup>2</sup> Ch'ien<sup>1</sup>

張楊 Chang<sup>1</sup> Yang<sup>2</sup> 公孫度: Kung<sup>1</sup> Sun<sup>1</sup> Tu<sup>4</sup>

子原 ฤๅ: K'ang<sup>1</sup> 康弟恭 หน่องชาย K'ang<sup>1</sup>: Kung<sup>1</sup>

康子恭淵 ฤๅของ K'ang<sup>1</sup>: Kung<sup>1</sup> Yuan<sup>2</sup>

張繡 Chang<sup>1</sup> Hsiu<sup>4</sup>

張魯 Chang<sup>1</sup> Lu<sup>3</sup>

9.

夏侯惇 Hsia<sup>4</sup> Hou<sup>2</sup> Tun<sup>1</sup>

韓浩 Han<sup>2</sup> Hao<sup>4</sup>

史渙 Shih<sup>3</sup> Huan<sup>4</sup> 夏侯淵 Hsia<sup>4</sup> Hou<sup>2</sup> Yuan<sup>2</sup>

曹仁(弟純) Ts'ao<sup>2</sup> Jen<sup>2</sup>

曹洪 Ts'ao<sup>2</sup> Hung<sup>2</sup>

曹休 Ts'ao<sup>2</sup> Shiu<sup>1</sup>

子聲 ฤๅ: Chao<sup>4</sup> 曹真 Ts'ao<sup>2</sup> Chên<sup>1</sup>

子爽 ฤๅ: Shuang<sup>1</sup>, 羲 Hsi<sup>1</sup>, 訓 Hsun<sup>4</sup> 何晏 Ho<sup>2</sup> Yen<sup>4</sup>

鄧颺 Têng<sup>4</sup> Chü<sup>4</sup> 丁謐 Ting<sup>1</sup> Mi<sup>4</sup> 畢軌 Pi<sup>4</sup> Kuei<sup>3</sup>

極範 Huan<sup>2</sup> Fan<sup>4</sup> 李勝 Li<sup>3</sup> Sheng<sup>4</sup>

夏侯尚 Hsia<sup>4</sup> Hou<sup>3</sup> Shang<sup>4</sup>

子宜 ฤๅ: I<sup>2</sup>

10.

荀彧 Hsün<sup>2</sup> Yun<sup>3</sup> 子惲 ฤๅ Yun<sup>3</sup>

孫越囊 Sun<sup>1</sup> Han<sup>1</sup> I<sup>4</sup>

荀攸 Hsün<sup>2</sup> Hsiao<sup>3</sup>

賈詡 Chia<sup>3</sup> Hsi<sup>3</sup>

11.  
 袁漢 Yuan<sup>2</sup> Huan<sup>4</sup> 張範 Chang<sup>1</sup> Fan<sup>4</sup> 涼茂 Liang<sup>2</sup> Ma  
 國淵 Kuo<sup>2</sup> Yuan<sup>2</sup> 田疇 Tien<sup>2</sup> Ch'ou<sup>2</sup> 王脩 Wang<sup>2</sup> Hsiu  
 邴源 Ping<sup>3</sup> Yuan<sup>2</sup> 管寧 Kuan<sup>3</sup> Ning<sup>2</sup> 胡昭 Hu<sup>1</sup> Chao<sup>1</sup>  
 王烈 Wang<sup>2</sup> Lieh<sup>4</sup> 張臻 Chang<sup>1</sup> Chen<sup>1</sup> 焦光 Chiao<sup>1</sup> Hsie

12.  
 崔琰 Ts'ui<sup>2</sup> Yen<sup>2</sup> 婁圭 Lou<sup>2</sup> Kui<sup>1</sup> 孔融 K'ung<sup>3</sup> Yun  
 許攸 Hsi<sup>3</sup> Hsiao<sup>3</sup> 毛玠 Mao<sup>2</sup> Chieh<sup>4</sup> 徐奕 Hsi<sup>2</sup> I<sup>4</sup>  
 何夔 Ho<sup>2</sup> K'uei<sup>2</sup> 邢顯 Hsing<sup>2</sup> Yung<sup>2</sup> 鮑勛 Pao<sup>4</sup> Hsün<sup>1</sup>  
 司馬芝 Ssu<sup>1</sup>-Ma<sup>3</sup> Chih<sup>1</sup>

13.  
 鍾繇 Chung<sup>1</sup> Yü<sup>2</sup> 子毓 ŋ: Yü<sup>4</sup> 華歆 Hua<sup>2</sup> Hsing<sup>1</sup>  
 王朗 Wang<sup>2</sup> Lang<sup>3</sup> 子肅 ŋ: Sü<sup>4</sup> 周生烈 Chou<sup>1</sup> She<sup>2</sup>  
 董遇 Tung<sup>3</sup> Yü<sup>4</sup> 隗禧 Wei<sup>2</sup> Hsi<sup>3</sup>

14.  
 程昱 Chêng<sup>2</sup> Yü<sup>4</sup> 孫曉 Sun<sup>1</sup> Hsiao<sup>3</sup> 郭嘉 Kuo<sup>1</sup> Chia<sup>1</sup>  
 董昭 Tung<sup>3</sup> Chao<sup>1</sup> 劉曄 Liu<sup>2</sup> Yüeh<sup>4</sup> 樂濟 Chiang<sup>3</sup> Chi  
 劉放 Liu<sup>2</sup> Fang<sup>4</sup> 孫資 Sun<sup>1</sup> Tzū<sup>1</sup>

15.  
 劉馥 Liu<sup>2</sup> Fu<sup>4</sup> 司馬朗 Ssu<sup>1</sup>-ma<sup>3</sup> Lang<sup>3</sup> 梁習 Liang<sup>1</sup> Hsi  
 張既 Chang<sup>1</sup> Chi<sup>4</sup> 溫恢 Wen<sup>1</sup> Hui<sup>1</sup> 賈逵 Chia<sup>3</sup> K'ue  
 李孚 Li<sup>3</sup> Fu<sup>2</sup> 楊佈 Yang<sup>2</sup> P'ei<sup>4</sup>

16.  
 任峻 Jên<sup>2</sup> Chün<sup>4</sup> 蘇軾 Sü<sup>1</sup> Tsê<sup>2</sup> 杜畿 Tu<sup>4</sup> Chi<sup>1</sup>

子恕 ㄅㄣˋ Shu<sup>4</sup> 孫預 Sun' Yü<sup>4</sup> 鄭渾 Chêng<sup>4</sup> Hun<sup>2</sup>

滄慈 Ts'a ng' Tz'ü<sup>2</sup>

17. 張遜 Chang' Liao<sup>2</sup> 樂進 Lo<sup>4</sup> Chin<sup>4</sup> 于禁 Yü<sup>2</sup> Chin<sup>4</sup>

張郃 Chang' Ho<sup>2</sup> 徐晃 Hsü<sup>2</sup> Huang<sup>3</sup>

18. 李典 Li<sup>3</sup> Tien<sup>3</sup> 李通 Li<sup>3</sup> Tung' 臧霸 Tsang' Pa<sup>4</sup>

孫觀 Sun' Kuan' 父聘 Wên<sup>2</sup> Ping<sup>4</sup> 呂虔 Lü<sup>3</sup> Ch'ien<sup>2</sup>

許褚 Hsü<sup>3</sup> Ch'ü<sup>3</sup> 典韋 Tien<sup>3</sup> Wei<sup>2</sup> 龐德 P'ang<sup>2</sup> Tê<sup>2</sup>

龐清 P'ang<sup>2</sup> Yü<sup>4</sup> 母娥英 母 Ngo<sup>2</sup> Ying' 閻溫 Yen<sup>3</sup> Wen<sup>1</sup>

張恭 Chang' Kung' 子就 ㄅㄣˋ Chiu<sup>4</sup>

19. 任威 Jên<sup>2</sup> Ch'eng<sup>2</sup> Wei' 王彰 Wang<sup>2</sup> Chang' 陳思 Ch'ên<sup>2</sup> Szü<sup>1</sup>

王植 Wang<sup>2</sup> Chih<sup>2</sup> 蕭懷 Hsiao' Huai<sup>2</sup> 王態 Wang<sup>2</sup> Hsiung<sup>2</sup>

20. 武文世王公: Wu<sup>3</sup> Wên<sup>2</sup> Shih<sup>4</sup> Wang<sup>2</sup> Kung<sup>1</sup>

丰愨王昂 Feng' Min<sup>3</sup> Wang<sup>2</sup> Ang<sup>2</sup> 鄧哀王冲 Têng<sup>4</sup> Ai' Wang<sup>2</sup> Ch'ung<sup>2</sup>

相陽王鑠 Hsiang' Shang' Wang<sup>2</sup> 彭城王楮 Peng<sup>2</sup> Ch'eng<sup>2</sup> Wang<sup>2</sup> Chü<sup>4</sup>

燕王宇 Yen<sup>4</sup> Wang<sup>2</sup> Yü<sup>2</sup> 濟陽懷王珣 Chi<sup>4</sup> Yang<sup>2</sup> Huai<sup>2</sup> Wang<sup>2</sup> Hsüan<sup>2</sup>

沛穆王林 Pei<sup>4</sup> Mu<sup>4</sup> Wang<sup>2</sup> Lin<sup>2</sup> 陳留恭王峻 Ch'eng<sup>2</sup> Liu<sup>4</sup> Kung' Wang<sup>2</sup> Chun<sup>4</sup>

中山恭王察 Chung' Shan' Kung' Wang<sup>2</sup> 范陽閔王矩 Fan<sup>4</sup> Yang<sup>2</sup> Min<sup>3</sup> Wang<sup>2</sup> Chü<sup>4</sup>

趙王幹 Chao<sup>4</sup> Wang<sup>2</sup> Kan<sup>4</sup> 剛彊公子勤 Kang<sup>4</sup> Shang' Kung' Tzü<sup>3</sup> Chin<sup>2</sup>



臨邑瑒公子士 Lin<sup>2</sup> I<sup>4</sup> Shang' Kung' Tzū<sup>3</sup> Shang<sup>4</sup>  
 穀城瑒公子乘 Ku<sup>3</sup> Ch'eng<sup>2</sup> Shang' Kung' Tzū<sup>3</sup> Ch'eng<sup>2</sup>  
 登王瑒郡戴公子整 Ch'u<sup>3</sup> Wang<sup>2</sup> Piao' Mei<sup>2</sup> Tai<sup>4</sup> Kung' Tzū<sup>3</sup> Ch'  
 靈瑒公子京 Ling<sup>2</sup> Shang' Kung' Tzū<sup>3</sup> Ching'  
 東平靈王徽 Tung' Ping<sup>2</sup> Ling<sup>2</sup> Wang<sup>2</sup> Hui' 樊在公均 Fan<sup>2</sup> An' Kung' Chun'  
 樂陵王茂 Lo<sup>4</sup> Ling<sup>2</sup> Wang<sup>2</sup> Mou<sup>4</sup>  
 廣都瑒公棘 Kuang<sup>3</sup> Tu<sup>4</sup> Shang' Kung' Tzū<sup>3</sup> Chi<sup>4</sup>  
 贊哀王協 Tsan<sup>4</sup> Ai' Wang<sup>2</sup> Hsieh<sup>2</sup> 東海定王霖 Tung' Hai<sup>3</sup> Ting<sup>2</sup> Wang<sup>2</sup> Lin<sup>2</sup>  
 北海悼王蕤 Pei<sup>3</sup> Hai<sup>3</sup> Tao<sup>3</sup> Wang<sup>2</sup> Jui<sup>2</sup>  
 元城哀王礼 Yuan<sup>2</sup> Cheng<sup>2</sup> Ai' Wang<sup>2</sup> Cha<sup>2</sup>  
 東武陽懷三鑿 Tung' Wu<sup>3</sup> Yang<sup>2</sup> I' Hwai<sup>4</sup> Wang<sup>2</sup> Chien<sup>4</sup>  
 邯鄲哀王邕 Han<sup>2</sup> Tan' Ai' Wang<sup>2</sup> Yung'  
 清河悼王貢 Ch'ing<sup>1</sup> Ho<sup>2</sup> Tao<sup>3</sup> Wang<sup>2</sup> Kung<sup>4</sup>  
 廣平哀王儼 Kuang<sup>3</sup> P'ing<sup>2</sup> Ai' Wang<sup>2</sup> Yen<sup>2</sup>  
 21.  
 王粲 Wang<sup>2</sup> Tsan<sup>4</sup> 徐幹 Hsü<sup>2</sup> Kan<sup>4</sup> 邯鄲淳 Han<sup>2</sup> Tan' Chun<sup>2</sup>  
 陳琳 Ch'êng<sup>2</sup> Lin<sup>2</sup> 繁欽 Fan<sup>2</sup> Chin'  
 阮瑒 Juan<sup>3</sup> Yü<sup>3</sup>  
 路粹 Lu<sup>4</sup> Ts'ui<sup>4</sup> 應瑒 Ying<sup>4</sup> Tang<sup>4</sup> 丁儀 Ting' I<sup>2</sup>  
 劉楨 Liu<sup>2</sup> Chen'  
 丁立 Ting' Chih'  
 楊儉 Yang<sup>2</sup> Hsü'  
 程康 Chi' Kang' 荀緯 Hsün<sup>2</sup> Wei<sup>3</sup> 桓威 Huan<sup>2</sup> Wei'

應璩 Ying<sup>4</sup> Chü<sup>4</sup>    吳質 Wu<sup>2</sup> Chih<sup>2</sup>    阮籍 Juan<sup>2</sup> Chi<sup>2</sup>  
 衛顛 Wei<sup>4</sup> I<sup>3</sup>    潘勗 Pan<sup>1</sup> Hsü<sup>4</sup>    王象 Wang<sup>2</sup> Hsiang<sup>4</sup>  
 劉廙 Liu<sup>2</sup> I<sup>4</sup>    劉劭 Liu<sup>2</sup> Shao<sup>4</sup>    繆襲 Miao<sup>4</sup> Hsi<sup>2</sup>  
 蘇林 Su<sup>1</sup> Lin<sup>2</sup>    仲長統 Chung<sup>4</sup> Chang<sup>2</sup>    韋誕 Wei<sup>2</sup> Tan<sup>1</sup>  
 夏侯東 Hsia<sup>4</sup> Hou<sup>2</sup> Tung<sup>1</sup>    孫該 Sun<sup>1</sup> Kai<sup>1</sup>    桂執 Tu<sup>4</sup> Chih<sup>4</sup>  
 傅綬 Fu<sup>4</sup> Ku<sup>4</sup>

22

桓階 Huan<sup>2</sup> Chieh<sup>1</sup>    陳群 Chên<sup>2</sup> Ch'un<sup>2</sup>    陳矯 Chên<sup>2</sup> Chiao<sup>1</sup>  
 徐宣 Hsü<sup>2</sup> Hsuan<sup>1</sup>    衛臻 Wei<sup>4</sup> Chên<sup>1</sup>    靈毓 Lu<sup>2</sup> Yü<sup>2</sup>

23

和洽 Ho<sup>2</sup> Cha<sup>4</sup>    常林 Chang<sup>2</sup> Lin<sup>2</sup>    楊俊 Yang<sup>2</sup> Chün<sup>4</sup>  
 杜襲 Tu<sup>4</sup> Hsi<sup>2</sup>    趙儼 Chao<sup>4</sup> Yen<sup>2</sup>    裴潛 Pei<sup>2</sup> Ch'ien<sup>2</sup>  
 于芳 Yu<sup>4</sup> Hsiu<sup>4</sup>

24

韓暨 Han<sup>2</sup> Chi<sup>2</sup>    霍林 Hsui<sup>1</sup> Lin<sup>2</sup>    高柔 Kao<sup>1</sup> Jou<sup>2</sup>  
 孫禮 Sun<sup>1</sup> Li<sup>3</sup>    王觀 Wang<sup>2</sup> Kuan<sup>1</sup>

25

辛毗 Hsin<sup>1</sup> Pi<sup>2</sup>    楊阜 Yang<sup>2</sup> Fu<sup>4</sup>    高堂隆 Kao<sup>1</sup> Tang<sup>2</sup> Lung  
 樓潛 Chau<sup>4</sup> Ch'ien<sup>2</sup>

26

滿寵 Man<sup>3</sup> Ch'ung<sup>3</sup>    田豫 T'ien<sup>2</sup> Yü<sup>4</sup>    牽昭 Ch'ien<sup>1</sup> Chao<sup>1</sup>  
 郭淮 Kuo<sup>3</sup> Huai<sup>2</sup>

27.

徐邈 Hsü<sup>2</sup> Mo<sup>4</sup> 胡質 Hu<sup>2</sup> Chik<sup>2</sup> 子威 ㄅㄨˊ Wei<sup>1</sup>  
王昶 Wang<sup>2</sup> Chang<sup>3</sup> 王基 Wang<sup>2</sup> Chi<sup>1</sup>

28.

王凌 Wang<sup>2</sup> Ling<sup>2</sup> 令狐愚 Lin<sup>4</sup> Hu<sup>2</sup> Yü<sup>4</sup> 母丘儉 Mu<sup>3</sup> Ch'iu<sup>1</sup> Chie  
諸葛誕 Chu<sup>1</sup>-ko<sup>2</sup> Tan<sup>4</sup> 唐咨 Tang<sup>2</sup> Tsü<sup>1</sup> 薛艾 Têng<sup>4</sup> Ai<sup>4</sup>  
子泰 ㄅㄨˊ Tai  
鍾會 Chung<sup>1</sup> Hui<sup>4</sup> 王弼 Wang<sup>2</sup> Pi<sup>4</sup>  
29. 華佗 Hua<sup>2</sup> T'io<sup>2</sup> 吳普樊 Wu<sup>2</sup> Pu<sup>3</sup> Fan<sup>4</sup> 杜壺 Tu<sup>4</sup> Kuei<sup>2</sup>  
朱建平 Chu<sup>1</sup> Chien<sup>4</sup> Ping<sup>2</sup> 周宣 Chou<sup>1</sup> Hsüan<sup>1</sup> 管輅 Kuan<sup>3</sup> Lu<sup>4</sup>

30.

馬丸 Wu<sup>1</sup> Wan<sup>2</sup> 鮮卑 Hsien<sup>1</sup> Pei<sup>1</sup> 東夷 Tung<sup>1</sup> I<sup>2</sup>  
大餘 Fu<sup>1</sup> Yü<sup>2</sup> 馬韓 Ma<sup>3</sup> Han<sup>2</sup> 高句麗 Kao<sup>1</sup> Chü<sup>4</sup> Li<sup>4</sup>  
辰韓 Ch'en<sup>2</sup> Han<sup>2</sup> 東沃沮 Tung<sup>1</sup> Wo<sup>1</sup> Chü<sup>4</sup> 韓 Pien<sup>4</sup> Han<sup>2</sup>  
拖婁濊 I<sup>4</sup> Lou<sup>2</sup> Hui<sup>4</sup> 倭韓 Lou<sup>2</sup> Han<sup>2</sup>

蜀書 Shu<sup>3</sup> Shu<sup>1</sup>

1.

劉二牧 Liu<sup>2</sup> Erh<sup>4</sup> Mu<sup>4</sup> 劉焉 Liu<sup>2</sup> Yen<sup>1</sup> 子璋 ㄅㄨˊ Chang<sup>1</sup>

2.

先主(備) Hsien<sup>1</sup> Chu<sup>3</sup> (Pei<sup>3</sup>)

3.

後主(禪) Hou<sup>4</sup> Chu<sup>3</sup> (Shan<sup>2</sup>)

4.

二主(子) Erh<sup>4</sup> Chu<sup>3</sup> Fei<sup>1</sup> Tzü<sup>3</sup>

先主甘皇后 Hsien<sup>1</sup> Chu<sup>3</sup> Kan<sup>1</sup> Huang<sup>2</sup> Hou<sup>4</sup>

先主穆皇后 Hsien<sup>1</sup> Chu<sup>3</sup> Mu<sup>4</sup> Huang<sup>2</sup> Hou<sup>4</sup>

後主敬哀張皇后 Hou<sup>4</sup> Chu<sup>3</sup> Chang<sup>4</sup> Ai' Chang' Huang<sup>2</sup> Hou<sup>4</sup>

後主張皇后 Hou<sup>4</sup> Chu<sup>3</sup> Chang' Huang<sup>2</sup> Hou<sup>4</sup>

劉永 Liu<sup>2</sup> Yung<sup>3</sup>

劉理 Liu<sup>2</sup> Li<sup>3</sup>

後主太子璿 Hou<sup>4</sup> Chu<sup>3</sup> Tai<sup>4</sup> Tzū<sup>3</sup> Hsüan<sup>2</sup>

5. 諸葛亮 Chu'-Ko<sup>2</sup> Liang<sup>4</sup>

子瞻 an Chan<sup>2</sup>

董厥 Tung<sup>3</sup> Chieh<sup>2</sup>

樊建 Fan<sup>2</sup> Chien<sup>4</sup>

6. 關羽 Kuan' Yü<sup>3</sup>

張飛 Chang' Fei' 馬超 Ma<sup>3</sup> Ch'ao<sup>1</sup>

黃忠 Huang<sup>2</sup> Chung<sup>1</sup>

趙雲 Chao<sup>4</sup> Yun<sup>2</sup>

7. 龐統 P'ang<sup>2</sup> Tung<sup>3</sup>

法正 Fa<sup>3</sup> Chêng<sup>4</sup>

8. 許靖 Hsü<sup>3</sup> Ching<sup>4</sup> 糜坐 Mi<sup>2</sup> Chu<sup>2</sup>

孫乾 Sun' Ch'ien<sup>2</sup>

簡雍 Chien<sup>3</sup> Yung<sup>1</sup> 伊籍 I' Chi<sup>4</sup>

秦宓 Ch'in<sup>2</sup> Mi<sup>4</sup>

音蜜 Yin<sup>4</sup> Mi<sup>4</sup>

9. 董和 Tung<sup>3</sup> Ho<sup>2</sup>

劉巴 Liu<sup>2</sup> Pa<sup>1</sup>

馬良 Ma<sup>3</sup> Liang<sup>2</sup>

良弟謨 Hou<sup>4</sup> Shu<sup>4</sup> 陳震 Ch'en<sup>2</sup> Chen<sup>4</sup> 董允 Tung<sup>3</sup> Yün<sup>3</sup>

陳祗 Ch'en<sup>2</sup> Chih<sup>1</sup> 黃皓 Huang<sup>2</sup> Hao<sup>4</sup> 呂人 Lü<sup>3</sup> Ai<sup>4</sup>

10. 劉封 Liu<sup>2</sup> Feng<sup>1</sup>

彭萊 P'eng<sup>2</sup> Yang<sup>4</sup> 廖立 Liao<sup>4</sup> Li<sup>4</sup>

李巖 Li<sup>3</sup> Yen<sup>2</sup>

劉琰 Liu<sup>2</sup> Yen<sup>2</sup> 魏延 Wei<sup>4</sup> Yen<sup>2</sup>

楊儀 Yang<sup>2</sup> I<sup>2</sup>

11. 霍峻 Huo<sup>4</sup> Chün<sup>4</sup> 王連 Wang<sup>2</sup> Lien<sup>2</sup> 向朗 Hsiang<sup>4</sup> Lang<sup>3</sup>  
 兒子寵 กอรอนพ็อย Chün<sup>1</sup> 張裔 Chang<sup>1</sup> I<sup>4</sup> 楊洪 Yang<sup>2</sup> Hung<sup>2</sup>  
 費詩 Fei<sup>4</sup> Shih<sup>1</sup>

12. 杜微 Tu<sup>4</sup> Wei<sup>1</sup> 周群 Chou<sup>1</sup> Ch'un<sup>2</sup> 張裕 Chang<sup>1</sup> Yü<sup>4</sup>  
 杜瓊 Tu<sup>4</sup> Ch'ung<sup>2</sup> 許慈 Hsü<sup>3</sup> Tz'ü<sup>2</sup> 孟先 Meng<sup>4</sup> Hsien<sup>1</sup>  
 耒敏 Lai<sup>2</sup> Min<sup>3</sup> 尹默 Yin<sup>3</sup> Mo<sup>4</sup> 李譔 Li<sup>3</sup> Chuan<sup>4</sup>  
 譙周 Chiao<sup>1</sup> Chou<sup>1</sup> 邵正 Shi<sup>4</sup> Cheng<sup>4</sup>

13. 黃權 Huang<sup>2</sup> Ch'üan<sup>2</sup> 李恢 Li<sup>3</sup> Hui<sup>1</sup> 呂凱 Lü<sup>3</sup> K'ai<sup>2</sup>  
 馬忠 Ma<sup>3</sup> Chung<sup>1</sup> 王平 Wang<sup>2</sup> P'ing<sup>2</sup> 張凝 Chang<sup>1</sup> I<sup>2</sup>

14. 蔣璇 Chiang<sup>3</sup> Wan<sup>3</sup> 于域 ก Pin<sup>1</sup> 試弟顛 กอรตอ Pin<sup>1</sup> :  
 劉敏 Liu<sup>2</sup> Min<sup>3</sup> 費禕 Fei<sup>4</sup> I<sup>1</sup> 姜維 Chiang<sup>1</sup> Wei<sup>2</sup>

15. 鄧芝 Teng<sup>4</sup> Chih<sup>1</sup> 張翼 Chang<sup>1</sup> I<sup>1</sup> 宋預 Tsung<sup>1</sup> Yü<sup>4</sup>  
 廖化 Liao<sup>4</sup> Hwa<sup>4</sup> 楊戲 Yang<sup>2</sup> Hsi<sup>4</sup> 王嗣 Wang<sup>2</sup> Szü<sup>4</sup>  
 常璩 Ch'ang<sup>2</sup> P'o<sup>4</sup> 衛繼 Wei<sup>4</sup> Chi<sup>4</sup>  
吳書 Wu<sup>2</sup> Shu<sup>1</sup>

1. 孫堅 Sun<sup>1</sup> Chien<sup>1</sup>

孫策 Sun<sup>1</sup> Ts'e<sup>4</sup>

2.  
吳主 Wu<sup>2</sup> Chu<sup>3</sup>

孫權 Sun<sup>1</sup> Ch'üan<sup>2</sup>

3.

三嗣主: San<sup>1</sup> Szü<sup>4</sup> Chu<sup>3</sup>

孫亮 Sun<sup>1</sup> Liang<sup>4</sup> 孫休 Sun<sup>1</sup> Shiu<sup>1</sup> 孫皓 Sun<sup>1</sup> Hao<sup>4</sup>

4.  
劉繇 Liu<sup>2</sup> Yu<sup>3</sup>

子基 ㄇㄨㄣˊ: ㄔㄧˊ

太史慈 Tai<sup>4</sup> Shih<sup>3</sup> Ts'...

士燮 Shih<sup>4</sup> Hsieh<sup>4</sup>

子徽 ㄇㄨㄣˊ: ㄏㄨㄟˊ

燮弟臺 ㄏㄨㄟˊ ㄏㄨㄟˊ Hsieh<sup>4</sup>:

翫 Hui<sup>4</sup>

匡 K'uang<sup>4</sup>

5.

如璽 Fei<sup>1</sup> Pin<sup>1</sup>

孫破甬吳夫人 Sun<sup>1</sup> P'o<sup>4</sup> Lu<sup>3</sup> Wu<sup>2</sup> Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup>

夫人景弟 ㄏㄨㄟˊ ㄏㄨㄟˊ Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup>: Ching<sup>3</sup>

吳主權謝夫人 Wu<sup>2</sup> Chu<sup>3</sup> Ch'üan<sup>2</sup> Hsieh<sup>4</sup> Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup>

權徐夫人 Ch'üan<sup>2</sup> Hsü<sup>2</sup> Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup> 祖父真 ㄓㄨㄢˊ: ㄔㄨㄣˊ

子璵 ㄇㄨㄣˊ: ㄎㄨㄣˊ

權步夫人 Ch'üan<sup>2</sup> Pu<sup>4</sup> Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup>

權王夫人 Ch'üan<sup>2</sup> Wang<sup>2</sup> Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup> 權王夫人 Ch'üan<sup>2</sup> Wang<sup>2</sup> Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup>

權潘夫人 Ch'üan<sup>2</sup> Pan<sup>1</sup> Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup> 孫亮全夫人 Sun<sup>1</sup> Liang<sup>4</sup> Ch'üan<sup>1</sup> Fu

孫休朱夫人 Sun<sup>1</sup> Hsiu<sup>1</sup> Chu<sup>1</sup> Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup> 孫和何姬 Sun<sup>1</sup> Ho<sup>2</sup> Ho<sup>2</sup> Chi<sup>4</sup>

孫皓滕夫人 Sun<sup>1</sup> Hao<sup>4</sup> Têng<sup>2</sup> Fu<sup>1</sup> Jen<sup>2</sup>

6.

宗室: Tsung<sup>1</sup> Shih<sup>4</sup>

孫靜 Sun' Ching<sup>4</sup> 子瑜 꺽 Yü<sup>2</sup>, 皎 Chiao<sup>3</sup>,  
 奩 Huang<sup>1</sup> 孫賁 Sun' Pên<sup>1</sup> 子鄰 꺽 Lin<sup>2</sup>  
 孫輔 Sun' Fu<sup>3</sup> 孫翊 Sun' I<sup>4</sup> 孫匡 Sun' K'uang<sup>4</sup>  
 孫韶 Sun' Shao<sup>2</sup> 孫桓 Sun' Huan<sup>2</sup>

7. 張昭 Chang' Chao<sup>1</sup> 子承 꺽 Ch'eng<sup>2</sup> 休 Hsiu<sup>1</sup>  
 奮 Fen<sup>4</sup> 顧雍 Ku<sup>4</sup> Yung<sup>1</sup> 子邵 꺽 Shao<sup>4</sup>  
 邵子諱 꺽 Shao<sup>4</sup>: Tan<sup>2</sup> 葛諸謹 Chu-ko<sup>2</sup> Chin<sup>3</sup>  
 少子融 꺽 Yung<sup>2</sup>, 步騭 Pu<sup>4</sup> Chih<sup>4</sup>,  
 少子闡 꺽 Ch'an<sup>3</sup>

8. 張紘 Chang' Hung<sup>2</sup> 子玄 꺽 Hsüan<sup>2</sup> 玄子尚 꺽 Hsüan<sup>2</sup>: Shang<sup>4</sup>  
 嚴竣 Yen' Chün<sup>4</sup> 裴玄 P'ei<sup>2</sup> Hsüan<sup>2</sup> 程秉 Ch'eng<sup>2</sup> Ping<sup>3</sup>  
 徵崇 Cheng' Ch'ung<sup>2</sup> 闕澤 K'uan<sup>4</sup> Tsê<sup>2</sup> 唐固 Tang<sup>2</sup> Ku<sup>4</sup>  
 薛綜 Hsüeh' Tsung<sup>1</sup> 子翊 꺽 I<sup>4</sup>, 瑩 Ying<sup>2</sup>

9. 周瑜 Chou' Yü<sup>2</sup> 魯肅 Lu<sup>3</sup> Su<sup>4</sup> 呂蒙 Lü<sup>3</sup> Mêng<sup>2</sup>

10. 程普 Ch'eng<sup>2</sup> P'u<sup>3</sup> 黃蓋 Huang<sup>2</sup> Kai<sup>4</sup> 韓當 Han<sup>2</sup> Tang<sup>1</sup>  
 蔣欽 Chiang<sup>3</sup> Ch'in<sup>1</sup> 周泰 Chou' Tai<sup>4</sup> 陳武 Ch'ên<sup>2</sup> Wu<sup>3</sup>  
 子衣 꺽 Piao<sup>3</sup> 黃衷 Huang<sup>2</sup> Hsi<sup>1</sup> 甘寧 Kan' Ning<sup>2</sup>  
 凌統 Ling<sup>2</sup> Tung<sup>3</sup> 徐盛 Hsü<sup>2</sup> Sheng<sup>4</sup> 潘璋 Pan' Chang<sup>1</sup>

丁奉 Ting' Feng<sup>4</sup>

11.

朱治 Chu' Ch'ih<sup>2</sup>

朱然 Chu' Jan<sup>2</sup>

呂範 Lü<sup>3</sup> Fan<sup>4</sup>

子揚 ꞑn: Chü<sup>4</sup>

朱桓 Chu' Huan<sup>2</sup>

子爽 ꞑn: Shuang<sup>3</sup>

12. 龔翻 Yü<sup>2</sup> Fan<sup>1</sup>

子汎 ꞑn: Ssü<sup>4</sup>,

忠 Chung<sup>1</sup>,

聳 Sung<sup>3</sup>,

嵩 Ping<sup>3</sup>

陸續 Lu<sup>4</sup> Chi<sup>1</sup>

子安 ꞑn: Hung<sup>1</sup>,

峇 Jui<sup>4</sup>

張溫 Chang<sup>1</sup> Wen<sup>1</sup>

駱統 Lo<sup>4</sup> Tung<sup>3</sup>

陸瑁 Lu<sup>4</sup> Mao<sup>4</sup>

吾粲 Wu<sup>2</sup> Ts'an<sup>4</sup>

朱掾 Chu' Chü<sup>4</sup>

13.

陸遜 Lu<sup>4</sup> Sun<sup>4</sup>

子抗 ꞑn: K'ang<sup>4</sup>

14. 孫登 Sun' Teng<sup>1</sup>

孫憲 Sun' Lü<sup>4</sup>

孫和 Sun' Ho<sup>2</sup>

孫霸 Sun' Pa<sup>4</sup>

孫奮 Sun' Fên<sup>4</sup>

15. 賀齊 Ho<sup>4</sup> Ch'i<sup>2</sup>

全琮 Ch'üan<sup>2</sup> Tsung<sup>1</sup> 呂岱 Lü<sup>3</sup> Tai<sup>4</sup>

周鲂 Chou' Fang<sup>2</sup>

鍾離牧 Chung<sup>1</sup> Li<sup>2</sup> Mu<sup>4</sup>

16. 潘濬 Pan' Chün<sup>4</sup>

陸凱 Lu<sup>4</sup> K'ai<sup>3</sup>

弟綸 ꞑn: Lun: Yin<sup>4</sup>

17. 是儀 Shih<sup>4</sup> I<sup>2</sup>

胡綜 Hu<sup>2</sup> Tsung<sup>1</sup>

徐詳 Hsü<sup>2</sup> Hsiang<sup>2</sup>

18. 吳範 Wu<sup>2</sup> Fan<sup>4</sup>

劉惔 Liu<sup>2</sup> Tun<sup>1</sup>

趙達 Chao<sup>4</sup> K'uei<sup>2</sup>



19. 諸葛恪 Chu<sup>1</sup> ko<sup>2</sup> ko<sup>4</sup> 鬃鏡 Ti<sup>4</sup> Yin<sup>4</sup> 孫峻 Sun<sup>1</sup> Chün<sup>4</sup>  
 留贊 Liu<sup>2</sup> Tzan<sup>4</sup> 孫綝 Sun<sup>1</sup> Lin<sup>2</sup> 濮陽興 P<sup>u</sup><sup>2</sup> Yang<sup>2</sup> Hsing
20. 王蕃 Wang<sup>2</sup> Fan<sup>1</sup> 樓玄 Lou<sup>2</sup> Hsüan<sup>2</sup> 賀邵 Ho<sup>4</sup> Shao<sup>4</sup>  
 韋曜 Wei<sup>2</sup> Yao<sup>4</sup> 華覈 Hua<sup>2</sup> Ho<sup>1</sup>



ศูนย์วิจัยทรัพยากร  
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องจากยุคซึ่งเรียกว่าสามก๊กนี้ มีบุคคลที่มีความสามารถมากกว่าทุกสมัย เป็นคนว่า ขงเบ้ง จิวยี่ บังทง โจโฉ และสุมาอี้ ดังนั้นชาวจีนจึงนิยมนำประวัติของคนเหล่านี้มาเล่าสู่กันฟัง จนกลายเป็นนิทานที่มีผู้นิยมแพร่หลาย ครั้นถึงสมัยราชวงศ์ T'ang<sup>2</sup> (พ.ศ. ๑๑๖๑ - ๑๔๔๘) มีการเล่นละครเกิดขึ้นในประเทศจีนพวกเล่นละครนิยมนำเรื่องสามก๊กไปเล่นควย ถึงสมัยราชวงศ์ Yüan<sup>2</sup> (พ.ศ. ๑๘๒๐ - ๑๘๑๐) การแต่งหนังสือจีนเฟื่องฟูขึ้น นักเขียนนิยมนำเอาเรื่องพงศาวดารมาเขียนเป็นหนังสืออ่าน ในสมัยนี้ผู้ที่มีอาชีพเล่านิทานได้นำเรื่องสามก๊กซึ่งเล่าเป็นนิทานกันอยู่มาเขียนเป็นเล่มหนังสือ ให้ชื่อว่า 金 瓶 三 國 志 平 話 Ch'uan<sup>2</sup> Hsiang<sup>1</sup> San<sup>1</sup> Kuo<sup>2</sup> Chih<sup>4</sup> P'ing<sup>2</sup> Hua<sup>4</sup> เป็นจดหมายเหตุสามก๊กซึ่งเขียนควยภาษาพูด และมีภาพประกอบทุกหน้า เนื้อเรื่องในสามก๊กฉบับนี้ไม่ค่อยตรงกับเรื่องในประวัติศาสตร์นัก ทั้งภาษาที่ใช้กันก็ไม่ถือเอาตัวหนังสือเป็นสำคัญ เอาแต่เสียงของคำเป็นต้นว่า แทนที่จะเขียนว่า 泰 T'ai<sup>4</sup> ก็เขียนเป็น 太 T'ai<sup>4</sup> เพราะพวกนักเล่านิทานไม่ค่อยสังเกตทางหนังสือ ดังนั้นสามก๊กฉบับนี้จึงไม่สู้มีผู้นิยมนัก

ต่อมาในสมัยราชวงศ์ Ming<sup>2</sup> (พ.ศ. ๑๑๘๑ - ๒๑๘๖) มีนักปราชญ์ชาวเมือง 漢 州 Han<sup>4</sup> Chou<sup>1</sup> คนหนึ่งชื่อ 羅 貫 中 Luo<sup>2</sup> Kuan<sup>4</sup> Chung<sup>1</sup> (พ.ศ. ๑๘๗๓ - ๑๘๘๓) คิดเขียนเรื่องสามก๊กขึ้นใหม่ ให้ชื่อว่า 三 國 演 義

นอกจากเรื่องสามก๊กแล้ว Luo<sup>2</sup> Kuan<sup>4</sup> Chung<sup>1</sup> ได้แต่งหนังสืออื่น ๆ ไว้อีกหลายเล่ม ที่ปรากฏชื่อมี 隋 唐 志 傳 Sui<sup>2</sup> T'ang<sup>2</sup> Chih<sup>4</sup> Ch'uan<sup>2</sup>, 五 代 史 演 義 Wu<sup>4</sup> Tai<sup>4</sup> Shih<sup>3</sup> Yen<sup>3</sup> I<sup>4</sup>, 宋 史 演 義 Ts'an<sup>2</sup> T'ang<sup>2</sup>, 三 遂 平 妖 傳 San<sup>1</sup> Sui<sup>4</sup> P'ing<sup>2</sup> Yao<sup>1</sup> Ch'uan<sup>2</sup>, 水 滸 傳 Shui<sup>3</sup> Hu<sup>3</sup> Ch'uan<sup>2</sup> สองเล่มแรกมีอยู่ในชุดพงศาวดารจีนของไทยคือ ชูยั้งและหงอโต้ว

San<sup>1</sup> Kuo<sup>2</sup> Yen<sup>3</sup> I<sup>4</sup> (= สามกก - นิทานประวัติศาสตร์) เนื้อความในสามกก ฉบับนี้ใกล้เคียงกับเรื่องในประวัติศาสตร์สามกก หนังสือชุดนี้มีทั้งสิ้น ๒๔ เล่ม แบ่ง เล่มละ ๑๐ ตอน จึงมีความยาว ๒๔๐ ตอนภายหลังมีผู้นำมาจัดแบ่งตอนใหม่ รวมสองตอนเป็นหนึ่ง จึงเหลือเพียง ๑๒๐ ตอนดังที่ปรากฏในฉบับปัจจุบัน เมื่อ จะตีพิมพ์ครั้งใดก็มีการแก้ไขทุกครั้ง ครั้นถึงสมัย Ch'ing<sup>1</sup> (พ.ศ. ๒๑๘๖ - ๒๔๕๑) นักปราชญ์จีนชื่อ 毛宗崗 Mao<sup>2</sup> Tsung<sup>1</sup>-Kang<sup>1</sup> ได้เขียนคำอธิบายและคำ วิจารณ์ไว้อ่างท้ายบททุกบท หนังสือสามกกฉบับที่แพร่หลายมากที่สุดคือ ฉบับที่พิมพ์ เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๑๘๗ ซึ่งมีคำอธิบายของ 金聖歎 Chin<sup>1</sup> Sheng<sup>4</sup>-Tan<sup>4</sup> นักปราชญ์จีนอีกคนหนึ่งพิมพ์ไว้อ่างต้นเรื่อง ๕

เรื่องสามกกตามประวัติศาสตร์เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๗๑๒ ในรัชกาลพระเจ้า 靈帝 Ling<sup>2</sup> Ti<sup>4</sup> ๖ (พ.ศ. ๗๑๒ - ๗๓๒) กล่าวถึงการปกครองเสื่อมลง เพราะราชสำนักมีอิทธิพลในการบริหารประเทศ บ้านเมืองจึงเกิดการจลาจลใน ปี พ.ศ. ๗๒๗ เกิดกบฏโจรโพกผ้าเหลืองซึ่งเป็นพวกนิยมลัทธิเต๋า และราชวงศ์ Han<sup>4</sup> ก็สิ้นสุดลงเพราะการแย่งอำนาจความเป็นใหญ่ระหว่างฝ่ายของพระพันปีและ พวกขันที นายพล Tung<sup>3</sup> Cho<sup>2</sup> ฉวยโอกาสในขณะที่เกิดเหตุวุ่นวายเข้ายึดอำนาจ ปลดพระเจ้า 少帝 Shao<sup>4</sup> Ti<sup>4</sup> ตั้งอนุชาต่างมารดาขึ้นเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ทรงนามว่าพระเจ้า 獻帝 Hsien<sup>4</sup> Ti (พ.ศ. ๗๓๓ - ๗๖๓) ขึ้นเป็นหุ่นเชิด

ศูนย์วิทยพัทยากร

๕ เข้าใจกันว่า ฉบับนี้เป็นฉบับซึ่งเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ไซ้เป็นต้น ฉบับในการแปลออกและเรียบเรียงสามกกฉบับไทย

๖ Ling <sup>2</sup> Ti <sup>4</sup>	ในสามกกเรียก	พระเจ้าเลนเต้
Tung <sup>3</sup> Cho <sup>2</sup>	"	ตั้งโต๊ะ
Hsien <sup>4</sup> Ti <sup>4</sup>	"	พระเจ้าเหี้ยนเต้

ตัวอักษรจีนที่กำกับชื่อจะเขียนกำกับเฉพาะที่ปรากฏเป็นครั้งแรก

ปลนสะคมและเผา 洛陽 Luo<sup>4</sup> Yang<sup>2</sup> ๗ เมืองหลวงแคว่เจียงเสกัจอพยพไปทาง  
 ตะวันตกสู่เมือง 長安 Ch'ang<sup>2</sup> An<sup>1</sup> ต่อมานายพล Tung<sup>3</sup> Cho<sup>2</sup> ถูกนาย-  
 ทหารในบังคับบัญชาฆาตาย Ts'ao<sup>2</sup> Ts'ao<sup>1</sup> มีกำลังขึ้นไคองคัจักรพรรดิไว้ใน  
 อำนาจ Ts'ao<sup>2</sup> Ts'ao<sup>1</sup> เป็นคนที่มีสติปัญญาความสามารถปราบปรามหัวเมือง  
 ซึ่งกระด้างกระเดื่องไค้ไค้โดยมาก ปราบไค้ลงแต่ Liu<sup>2</sup> Pei<sup>4</sup> กับ Sun<sup>1</sup> Ch'üan<sup>2</sup>  
 Liu<sup>2</sup> Pei<sup>4</sup> นั้นเป็นเชื้อสายในราชวงศ์ Han<sup>4</sup> ส่วน Sun<sup>1</sup> Ch'üan<sup>2</sup> เป็นเจ้า  
 แห่ง Chiang<sup>1</sup> Tung<sup>1</sup> อันเป็นหัวเมืองใหญ่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำแยงซี ต่อ  
 มา Liu<sup>2</sup> Pei<sup>4</sup> กับ Sun<sup>1</sup> Ch'üan<sup>2</sup> รวมมือกันสู้รบกับ Ts'ao<sup>2</sup> Ts'ao<sup>1</sup> ในปี  
 พ.ศ. ๗๕๑ และมีชัยชนะ ทำลายกองทัพเรือของ Ts'ao<sup>2</sup> Ts'ao<sup>1</sup> จนสิ้น การ  
 สู้รบครั้งนี้เป็นเหตุให้เกิดเป็นแคว้นทางเหนือแต่ละไค้ของแม่น้ำแยงซี ทางเหนือ  
 เป็น Wei<sup>4</sup> Kuo<sup>2</sup> ของ Ts'ao<sup>2</sup> Ts'ao<sup>1</sup> ภาคใต้ทางตะวันออกเป็น Wu<sup>2</sup> Kuo<sup>2</sup>  
 ของ Sun<sup>1</sup> Ch'üan<sup>2</sup> และทางตะวันตกเป็น Sun<sup>3</sup> Kuo<sup>2</sup> ของ Liu<sup>2</sup> Pei<sup>4</sup>  
 กรั้ Ts'ao<sup>2</sup> Ts'ao<sup>1</sup> สิ้นชีวิตแล้ว Ts'ao<sup>2</sup> P'ing<sup>2</sup> ไค้เป็นพ่อจักร-

๗ Luo <sup>4</sup> Yang	ในสามก๊กเรียก	เมืองลกเอียง
Ch'ang <sup>2</sup> An <sup>1</sup>	"	เมืองเตียงฮัน
Ts'ao <sup>2</sup> Ts'ao <sup>1</sup>	"	โจโฉ
Liu <sup>2</sup> Pei <sup>4</sup>	"	เล่าปี่
Sun <sup>1</sup> Ch'üan <sup>2</sup>	"	ซุนกวน
Chiang <sup>1</sup> tung <sup>1</sup>	"	เมืองกั๋งต้ง
Wei <sup>4</sup> Kuo <sup>2</sup>	"	วุยก๊ก
Wu <sup>2</sup> Kuo <sup>2</sup>	"	จ๊กก๊ก
Shu <sup>3</sup> Kuo <sup>2</sup>	"	จ๊กก๊ก
Ts'ao <sup>2</sup> P'ing <sup>2</sup>	"	โจผี

เสนาบดีแพนบิคา ในปีพ.ศ. ๗๒๓ Ts'ao<sup>2</sup> P'ing<sup>2</sup> ถอดพระเจ้า Hsien<sup>4</sup> Ti<sup>4</sup> จากราชสมบัติแล้วปราบกาลีเซกซันเป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์ Wei<sup>4</sup> (พ.ศ. ๗๒๕--๘๐๗) Liu<sup>2</sup> Pei<sup>4</sup> และ Sun<sup>1</sup> Ch'uan<sup>2</sup> จึงตั้งตัวเป็นเอกราชขึ้นบ้าง ดังนั้นประเทศจีนจึงแตกแยกออกเป็นสามก๊ก นับเป็นเวลา ๒๐ ปี เมื่อสิ้น Ts'ao<sup>2</sup> Ts'ao<sup>1</sup>, Liu<sup>2</sup> Pei<sup>4</sup> และ Sun<sup>1</sup> Ch'uan<sup>2</sup> แล้ว Ssu<sup>1</sup> Ma<sup>3</sup> Yen<sup>2</sup> ๔ หลาน Ssu<sup>1</sup> Ma<sup>3</sup> I<sup>4</sup> จึงรวบรวมแผ่นดินจีนเข้าเป็นอาณาจักรเดียวกันอีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. ๘๒๓

หนังสือสามก๊กของ Luo<sup>2</sup> Kuan<sup>4</sup> Chung<sup>1</sup> นี้ นับเป็นเรื่องที่ได้เรื่องหนึ่ง เพราะเนื้อเรื่องขยายความในพงศาวดารเป็นหลักฐานก็ยิ่งนักหนังสือเรื่องอื่น ๆ แม้นับว่าดีก็ไม่มีเรื่องใดที่ดีถึงเรื่องสามก๊กเลย<sup>๘๕</sup> Luo<sup>2</sup> Kuan<sup>4</sup> Chung<sup>1</sup> ศึกษาเหตุการณ์และชีวประวัติบุคคลในสมัยสามก๊กแล้วนำมาผูกเป็นเรื่องราว ขยายความตามมโนภาพที่ตนคิดไว้ เป็นคนวางตอนโจโฉแตกทัพเรือ ในชีวประวัติของ Ts'ao<sup>2</sup> Ts'ao<sup>1</sup> ๖๐ กล่าวเพียงว่า Chien<sup>4</sup> An<sup>1</sup> ปีที่ ๑๓ เดือน ๑๒ Ts'ao<sup>2</sup> Ts'ao<sup>1</sup> ยกกองทัพเรือมาสู้รบกับ Liu<sup>2</sup> Pei<sup>4</sup> แล้วชายแพะที่ตำบล Ch'ih<sup>4</sup> Pi<sup>4</sup> ๖๑

๘๕ Ssu<sup>1</sup> Ma<sup>3</sup> Yen<sup>2</sup> ในสามก๊กเรียก สุมาเอี้ยน

Ssu<sup>1</sup> Ma<sup>3</sup> I<sup>4</sup>

สุมาอี้

๘๖ สมเด็จพระเจ้าจักรพรรดิราชานุกาฬ, สามก๊ก (พระนคร: สำนักพิมพ์คลังวิทยา, ๒๕๐๖), หน้า ๘๗

๖๐ สารบัญ San<sup>1</sup> Kuo<sup>2</sup> Chih<sup>4</sup> หมายเลข ๑ บทที่ ๓ หน้า ๒๗  
ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

๖๑ คู่มือที่หน้า ๒๖๕ และฟุคโนคหมายเลข ๑ หน้า ๒๖๕

กองทัพเรือถูกเผา ทหารตาย จึงยกทัพกลับ Luo<sup>2</sup> Kuan<sup>4</sup> Chung<sup>1</sup> นำข้อความ  
เพียงสองสามประโยคนี้ไปแต่งให้เป็นเหตุการณ์ดังที่ปรากฏในเรื่องสามก๊ก

Luo<sup>2</sup> Kuan<sup>4</sup> Chung<sup>1</sup> ศึกษาเหตุการณ์และประวัติศาสตร์บุคคลในสมัย  
สามก๊กแล้วนำมาผูกเป็นเรื่อง เขียนให้ตัวละครมีลักษณะนิสัยตามที่ผู้แต่งเห็นว่า  
ควรจะเป็น ในการวาดลักษณะนิสัยตัวละครนี้นับว่า Luo<sup>2</sup> Kuan<sup>4</sup> Chung<sup>1</sup> มี  
ความสามารถอย่างยิ่ง ผู้อ่านทุกคนอ่านยอมเห็นอกเห็นใจและเอาใจใส่ช่วยฝ่าย  
เล่าปี่ผู้อานฉบับไทยก็เช่นเดียวกัน จนมีคำกล่าวว่า "เรื่องสามก๊กนั้นแต่งก็จริง  
แต่ผู้แต่งเป็นพวกเล่าปี่ ตั้งใจแต่จะยกย่องเล่าปี่เป็นสำคัญ"<sup>๑๒</sup> ถ้าอ่านสามก๊กโดย  
ละเอียดแล้วจะเห็นว่า แท้จริงเล่าปี่ในเรื่องสามก๊กเป็นเพียงปुरुชนคนหนึ่ง ผู้แต่ง  
มิได้เขียนให้เล่าปี่แต่อย่างใดเลย เพียงแต่เป็นคนซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน และมีน้ำใจ  
ซื่อตรงเท่านั้น กุศุขธรรมข้อนี้เป็นสิ่งที่มีมนุษย์ทุกคนอยากในผู้อื่นมีต่อคน และน่าจะ  
เป็นข้อนี้เองที่เล่าปี่เป็นที่ถูกใจคนอ่านทั่วไปทั้งชาวจีนและไทย

เรื่องสามก๊กเป็นเหตุการณ์ตอนหนึ่งในประวัติศาสตร์ Luo<sup>2</sup> Kuan<sup>4</sup> -  
Chung<sup>1</sup> นำเหตุการณ์ตอนนั้นมาเขียนเป็นนวนิยายโคอย่างก็ เป็นที่แพร่หลายทั่ว  
ไปทั้งในและนอกประเทศจีน ทั้งที่เพราะผู้แต่ง แต่งบทและคำพูดของตัวละครใน  
เรื่องโคอย่างเหมาะเจาะ นอกจากจะโคความเขลิกเขลนเร็ว ผู้อ่านยังโคความ  
รูปร่าง ๆ เช่นตำราวิธีสังกรรม กอดบายและเล่ห์เหลี่ยมทางการศึก และการ-  
เมือง การเอาใจบุคคล และอุบายที่จะให้สำเร็จประโยชน์ สิ่งเหล่านี้แสดงให้  
เห็นความรอบรูของผู้แต่ง สมดังข้อความในตำนานเรื่องสามก๊กว่า

เรื่องสามก๊กกล่าวถึงกระบวนการแย่งชิงอาณาเขตกันอย่างนำดูน่ารู้นัก  
เรื่องแย่งชิงอาณาเขตตั้งแต่โบราณ มาจนปัจจุบันนี้ก็มามาก แต่ไม่มีเรื่องใด  
น่าพิศวงเหมือนเรื่องสามก๊ก ผู้แต่งเรื่องสามก๊กมีความรู้น่าทึ่ง ทั้งฉลาดเรียง-  
ถ้อยคำ ในบรรดานักประพันธ์เรื่องแต่โบราณอาจถึงปัจจุบันนี้ ผู้แต่งเรื่องสามก๊ก  
ควรนับว่าเป็นชั้นเอกโคคนหนึ่ง<sup>๑๓</sup>

<sup>๑๒</sup> สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดโชฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งพิมพ์ในพระตำหนักพิมานพิมานราช, กรุงเทพฯ, หน้า ๕๓

<sup>๑๓</sup> ดูหนังสือแล้ว, หน้า ๘๘